

67. Yıl

ORMANLARIN FONKSIYONLARI

Çağdaş Ormancılık

21.Yüzyılda, ormanların **ekolojik**, **ekonomik** ve **sosyal** işlevlerini dengeleyici bir ormancılık hedeflenmektedir.

Hedef:
Sürdürülebilir
Ormancılık

Hedef:
Sürdürülebilir
Orman Yönetimi

17. Yüzyıl, özellikle Avrupa'da hızlı nüfus artışı ve ekonomik gelişime

20. YÜZYIL
Sürdürülebilir Odun
Hasılası

Ormanlardan faydalanma prensibi değişmemiştir ama artık ormanlardan dengeli ve sürdürülebilir faydalanma zorunluluk haline gelmiştir..

Gelişigüzel ve aşırı faydalanma

17. YÜZYIL
İlk Ormancılık
Düzenlemeleri

Demir dökümü için yakacak odun Donanma ve inşaatlar için tomruk ihtiyacı orman tahribatını artırmıştır

İLK MEDENİYETLER
Asurlular, Babiller, Mısırlılar
Yunanlılar, Romalılar

Barınma, ziraat pişirme, ısınma, eritme, seramik yapımı, ev inşaatı ve gemi yapımı

Klasik Ormancılık

0-1800

1800-1950

Bugün

Gelecek

1) Dar kapsamlı klasik ormancılık:

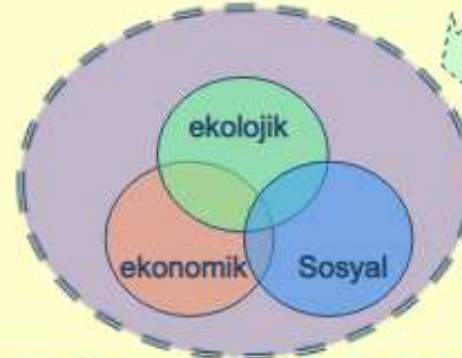
Ormancılık sadece **biyolojik ve teknik** yönlü bir etkinlik olup, ekonomik ve sosyal boyutları önemli değildir.

2) Geniş kapsamlı çağdaş ormancılık:

Orman kaynaklarından bir sistem anlayışı içinde topluma sürekli ve optimal olarak mal ve hizmet sunmak amacıyla yapılan **biyolojik, teknik, ekonomik ve sosyal çalışmaların tümünü** kapsayan çok yönlü ve sürdürülebilir bir etkinlik" şeklinde tanımlanabilmektedir.

Biyolojik esastır,
Ekolojik dengeyi ve
doğayı taklit eder.
Hedef en yüksek
ürün elde etmektir.

Ekosistem tabanlıdır.
Çok yönlü yaralanma
Sürdürülebilirlik
Bilinçli müdahale
Toplum Talepleri

21.yüzyıl
ormancılığı

Sürdürülebilir Orman Yönetimi

Küresel ısınma ve iklim değişikliği ile birlikte daha çok çevresel fonksiyonları ile gündeme gelen ormanlar gördükleri hizmetler itibariyle ' Dünya Değerleri' olarak kabul edilmektedir.

- 1) Son Rakamlara göre Dünya ormanları 3,9 milyar ha'dır. Bu ormanlar yeryüzünün %30'unu, 39 milyon km²'lik kısmını kaplar.
- 2) Ormanlar 350 milyon insana ev sahipliği yapmakta ve yaklaşık 1.6 milyar insanın geçimini sağlamaktadır.
- 3) Ormanlar biyoçeşitliliğin yüzde 80'ini içinde barındırmaktadır.
- 4) Dünya ormanlarının % 5'i plantasyon ormanlarıdır, Odun üretiminin % 35'i bu plantasyonlardan karşılanır.
- 5) Dünyada kullanılan enerjinin % 7-9'u ormanlardan karşılanmaktadır.
- 6) Orman ürünlerinin yıllık küresel ticareti 270 milyar \$'dır
- 7) İzinsiz ağaç kesimleriyle ortaya çıkan kayıplar yıllık 10 milyar dolardır.
- 8) 2 milyardan fazla insan ısınma ve mutfak işleri için ağaç kullanmaktadır.

Tropik ormanlar, dünyadaki toplam ormanların yarısından fazlasını oluşturmaktadır.

Ormansızlaşma ve nüfus artışının birleşik etkisi sonucu kişi başına düşen orman örtüsünün düşmesi (0.60 hektardan 0.45'e ha.düşmesi) beklenmektedir.

2025'e kadar %25 oranında

Orman Fonksiyonu: Orman ekosistemlerinin kendi doğal ortamları içinde, bu ekosistemleri oluşturan canlı ve cansız, mikro ve makro elamanlar arasındaki karşılıklı ilişki ve etkileşim süreci esnasında, zaman içinde kendiliğinden ortaya çıkan ve bir bölümü toplum yararına kullanılan mal ve hizmetlerin tamamıdır.

67. Yıl

Ormanların 3 temel fonksiyonu : **Ekolojik** ↔ **Ekonomik** ↔ **Sosyal**

Ormanın bu çerçevede gördüğü hizmetler:

1. **Tedarik** : Gıda, tatlı su, kereste ve yakacak.
2. **Ayarlama** : İklim, sel baskınları, hastalıklar, su arıtma
3. **Toplum kültürü**: Moral değerler, estetik, rekreasyon, eğitim.
4. **Destek** : Besin döngüsü, bitkisel üretim, toprak oluşumu.

1. İklim değişikliğini azaltmakta,
2. Biyolojik çeşitliliği muhafaza etmekte,
3. Güvenilir ve temiz su kaynaklarını korumakta,
4. Erozyonu önlemekte,
5. Tarım yapılabilen toprakları korumakta,
6. Arazi verimliliğini iyileştirmekte,
7. Ucuz ve yenilenebilen enerji sunmakta ve
8. Kent alanlarının iyileştirilmesi ve güzelleştirilmesini sağlamaktadır.

DÜNYAYA EKOLOJİK DEĞİL EKONOMİK BAKIYORUZ

Orman Fonksiyonları

Dinamik Orman Fonksiyonları

- Odun Üretimi
- Su Üretimi
- Toprak Koruma
- Karbon depolama
-

Statik Orman Fonksiyonları

- Doğa Koruma
- Sosyal Baskı
- Tarihi ve Kültürel Varlıkları Koruma
- Ulusal Savunma
-

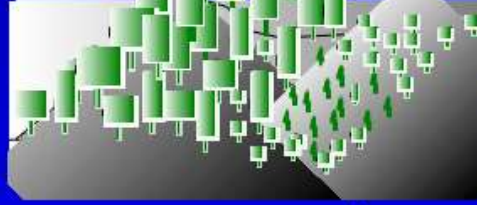
Orman Fonksiyonları

Su & Toprak

Odun

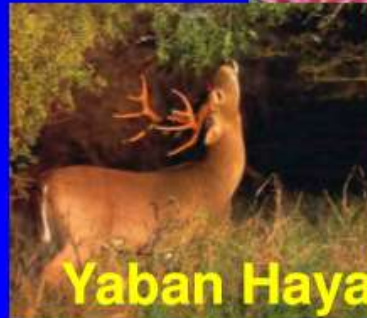
Rekreasyon

ODOÜ

Nezir
Kışlak
Derelik

Maden, Doğal Gaz

Yaban Hayatı

Biyolojik Çeşitlilik

Windows'u etkinleştirmek için kişisel bilgilerinizi girin.

Kereste

Erozyonu
önleme

İklimi düzenleme

Gıda

Geçim

Ormanların Gördüğü Hizmetler

Temiz SU

Halk Sağlığı

Biyolojik Çeşitlilik

Çevresel Fonksiyonu

Biyçeşitlilik

Katılımcılık

İşletme Amaçları ve Koruma Hedefleri

Ormancılığın ve orman işletmesinin en önemli görevi, toplumun orman ürün ve hizmetlerine olan ihtiyacını karşılamak olduğundan, işletmenin amaç veya hedeflerini saptaya bilmek veya bunları bir araya getirebilmek için halkın ormanların çeşitli fonksiyonlarına olan ihtiyacın ve isteklerinin bilinmesi gerekir.

Ormanların çeşitli fonksiyonlarını bir araya getirirken;

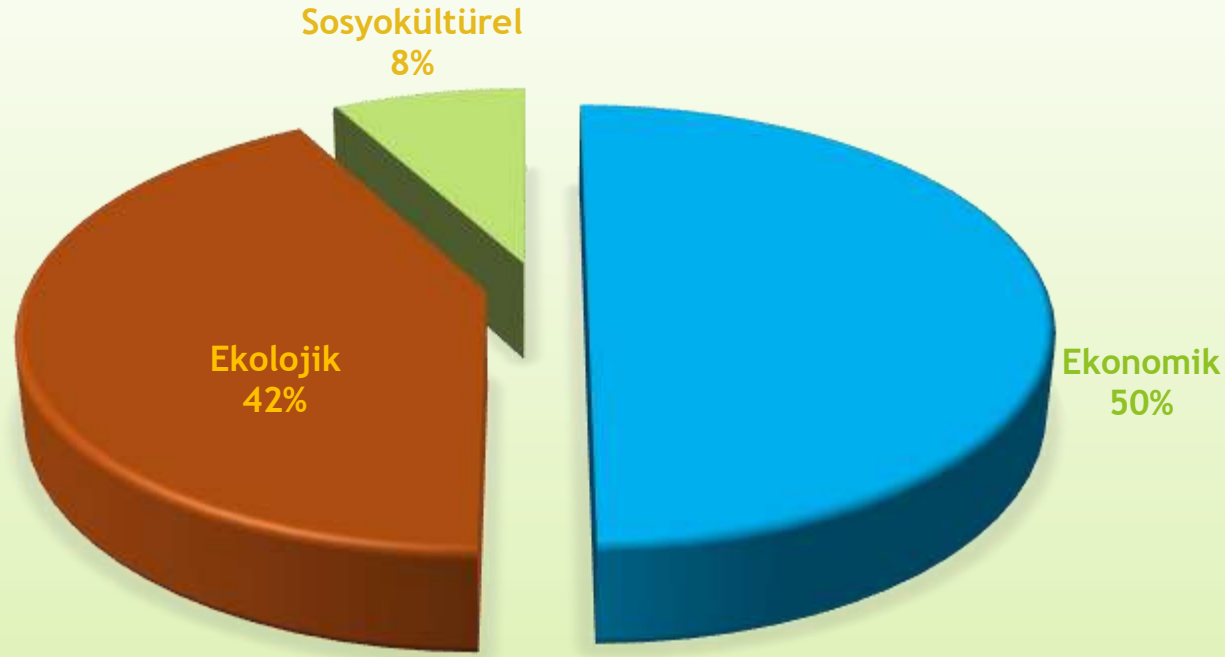
- Yetiştirme ortamı şartlarını
- Ormanın bugünkü ve gelecekteki kuruluşunu
- Toplumun bugünkü ve gelecekteki ihtiyaçlarını göz önünde tutmak gerekir.

Ana Orman Fonksiyonu	Genel Orman Fonksiyonları	İşletme Amaçları	Kodu
I - EKONOMİK	1-Orman Ürünleri Üretimi (Ü)	Odun Üretimi	
		En Yüksek Miktarda Endüstriyel Odun Üretimi (Endüstriyel Ağaçlandırma)	1109 + Ağaç Türü Kodu
		Kaliteli ve Özellikli Odun Üretimi	1110 + Ağaç Türü Kodu
		En Yüksek Miktarda Yapacak Odun Üretimi	1111 + Ağaç Türü Kodu
		Yakacak Odun Üretimi	1112 + Ağaç Türü Kodu
		Diğer (Özel Ağaçlandırma vb.)	1113 + Ağaç Türü Kodu
		Odun Dışı Orman Üretimi	1114 + Ağaç Türü Kodu
		Odun Dışı Orman Ürünleri Üretimi	
		Basralı Alanlar ve Bal Üretim Ormanları	1115 +Ağaç Türü Kodu
		Bitkisel Ürünler	1116 +Ağaç Türü Kodu
		Hayvansal Ürünler	1117 +Ağaç Türü Kodu
		Su ve Mineral Ürünler	1118 +Ağaç Türü Kodu
		Otlatma Alanları	1119 +Ağaç Türü Kodu

		Koruma Hedefleri	
1 - Doğayı Koruma (Dk)		Doğayı Koruma	2100 + Ağaç Türü Kodu
		Gen Koruma Ormanı	2110 + Ağaç Türü Kodu
		Milli Parklar	2111 + Ağaç Türü Kodu
		Muhafaza Ormanı	2112 + Ağaç Türü Kodu
		Tabiat Parkı	2113 + Ağaç Türü Kodu
		Tabiatı Koruma Alanları	2114 + Ağaç Türü Kodu
		Yaban Hayatı Geliştirme Sahaları	2115 + Ağaç Türü Kodu
		Alpin Zonu	2116 + Ağaç Türü Kodu
		Doğal Yaşlı Ormanlar	2117 + Ağaç Türü Kodu
		Yetiştirme Yeri Çok Kötü Alanlar	2122 + Ağaç Türü Kodu
		Yüksek Koruma Değeri Taşryan Alanlar	2123 + Ağaç Türü Kodu
		Yüksek Dağ Orman Ekosistemi	2124 + Ağaç Türü Kodu
		Tohum Meşçereleri	2125 + Ağaç Türü Kodu
		Tohum Bahçeleri	2126 + Ağaç Türü Kodu
		Sosyal Baskılı Alanlar	2127 + Ağaç Türü Kodu
		Su Kenarı Koruma Alanları	2148 + Ağaç Türü Kodu
		Orman Ekosistemi İzleme Alanları	2153 + Ağaç Türü Kodu
		OGM Yaban Hayatı Koruma ve Yönetim Alanları	2154 + Ağaç Türü Kodu
		Biyolojik Çeşitlilik Koruma ve Geliştirme Alanları	2155 + Ağaç Türü Kodu
		Ziyaret Alanları	2156 + Ağaç Türü Kodu
2 - Erozyonu Önleme (Tk)		Çığ Önleme	2210 + Ağaç Türü Kodu
		Heyelan Önleme	2211 + Ağaç Türü Kodu
		Taş ve Kaya Yuvarlanmayı Önleme	2212 + Ağaç Türü Kodu
		Toprak Koruma	2213 + Ağaç Türü Kodu
		Sel Taşkın Önleme	2214 + Ağaç Türü Kodu
3- İklim Koruma (İk)		İklim Koruma	2310 + Ağaç Türü Kodu

Koruma hedefleri

3- SOSYOKÜLTÜREL	1- Hidrolojik (Sk)	İçme Suyu Koruma	3110 + Ağaç Türü Kodu
		Kullanma Suyu Koruma	3111 + Ağaç Türü Kodu
		Su Kaynaklarını Koruma	3112 + Ağaç Türü Kodu
	2- Toplum Sağlığı (Ts)	Gürültü Önleme	3210 + Ağaç Türü Kodu
		Hava Kirliliğini Önleme	3211 + Ağaç Türü Kodu
		Şehir Ormanları	3212 + Ağaç Türü Kodu
		Sağlık Tesislerini Koruma	3213 + Ağaç Türü Kodu
	3- Estetik (Es)	Estetik Amaçlı Perdeleme ve Koruma	3310 + Ağaç Türü Kodu
		Estetik Görünüm (Görsel Kalite: Silüet, Mozaik ve Panoramik Etki)	3311 + Ağaç Türü Kodu
	4 - Ekoturizm ve Rekreasyon (R)	Doğa Spor Alanları (Yürüyüş, Kaya tırmanış, Kuş gözlem alanları)	3410 + Ağaç Türü Kodu
		Rekreasyon (Piknik, Mesire, Festival, Yayla, vs.)	3413 + Ağaç Türü Kodu
		Avlak Alanları	3415 + Ağaç Türü Kodu
		Turizm Amaçlı Ormanlar	3416 + Ağaç Türü Kodu
	5 - Ulusal Savunma (Us)	Askeri Tesis ve Tatbikat Alanları	3510 + Ağaç Türü Kodu
		Ulusal Sınır ve Stratejik Alanlar	3511 + Ağaç Türü Kodu
	6 - Bilimsel (Ba)	Eğitim ve Araştırma Amaçlı Ormanlar	3610 + Ağaç Türü Kodu
		Arboretum, Botanik Bahçesi	3611 + Ağaç Türü Kodu

67. Yıl

Ana Fonksiyonlar	Normal Kapalı (ha)	Boşluklu Kapalı (ha)	Toplam (ha)	%	Eta Miktarı (m ³)
Ekonomik	7.411.790	3.831.304	11.243.094	50	15.819.604
Ekolojik	4.192.532	5.095.315	9.287.847	42	1.647.058
Sosyokültürel	1.099.826	712.168	1.811.994	8	847.959
Toplam	12.704.148	9.638.787	22.342.935	100	18.314.621

57. Yıl

Fonksiyonel planlama çalışmaları yapılacak yerlerde amenajman arazi çalışmalarından 1 yıl önce ilgili kurum ve kuruluşlara, muhtarlıklara Sivil toplum örgütlerine, alandaki tüm ilgi gruplarına ilgili Orman Bölge Müdürlüğü tarafından yazı gönderilerek yapılacak çalışmalar hakkında bilgi toplanır

Katılımcılık Süreci

- Paydařların belirlenmesi
- Bilinçlendirme
- Farkındalık/ilgi oluşturma
- Toplantılar ve demokratik tartiřma
- İkna-Demokratik kararların alınması
- Yetki ve sorumlulukların belirlenmesi paylaşılması
- Hesap verilebilirlik

İlgi-Çıkar Grupları -Paydaşlar

A) Resmi Kuruluşlar

- Üniversite-Araştırma Birimleri
- Devlet Kurumları (OGM, MPGM, AGM)
- Diğer Kamu Kurumları (DSİ, KH, Tarım İl Md)
- Yerel Yönetim (İl Özel İdare, Vali, Belediye)

B) Sivil Toplum Kuruluşları/Meslek Odaları

- TEMA, DHKD, OMO, ÇEKÜL, TOD, KIRÇEV, MaviAy, SürKal, OrKoop, WWF, Yeşil Türkiy
- Yerel Halk, Kooperatif, AvcıDernekler, Sendika,

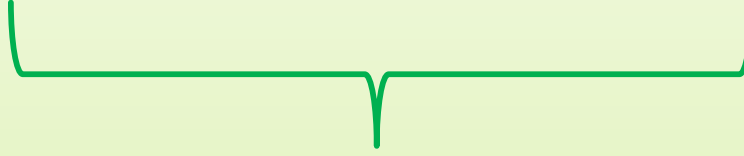
C) Özel Sektör (Ticari Kurumlar)

- OrmanEnd, İlaçKozmetik, Maden, Turizm –ODOPEM

İşletme Sınıfı Ayrımı

Orman Fonksiyonu

Orman Formu ve İşletme Şekli

Ağaç türü

İdare süresi

Amaç çapı

Amenajman metodu

Yetiştirme ortamı verim gücü

Piyasa ve Pazar şartları

Piyasa ve Pazar şartları

Yol ve ulaşım ağı

İşletmenin teknik ve idari kapasitesi

İzin ve irtifak hakları

67. Yıl

Ekonomik fonksiyon işletme sınıfı toplam alanı idare süresi yılları kadardır.

67. Yıl

Fonksiyonel Orman Amenajman Yönetmeliği

Eski Yönetmelik

Yeni Yönetmelik

ORMAN FONKSİYONLARININ BELİRLENMESİNDE

ÖLÇÜT VE GÖSTERGELER

67. Yıl

Orman Fonksiyonlarının Belirlenmesinde Kriter ve Göstergeler

67. Yıl

- ✓ Yasal kriter ve göstergeler
- ✓ Teknik- Bilimsel kriter ve göstergeler
- ✓ Sosyo-ekonomik kriter ve göstergeler
- ✓ Katılımcı kurum ve kuruluşların görüşleri
- ✓ Ormanların mevcut durumu ve fiili kullanımı

Fonksiyonların belirlenmesinde;

- Orman ürünleri üretiminden olumsuz etkilenecek ekosistemler
- Ormanların sunduğu ve toplumsal olarak ihtiyaç duyulan orman ürünü dışındaki hizmetler
- Toplumun orman ürünlerine olan ihtiyacı

1- EKONOMİK FONKSİYONLAR

Ekolojik ve sosyal-kültürel fonksiyonlardan bir veya birkaçını yerine getirmek için ayrılan orman alanları dışındaki ormanlık alanlar ekonomik fonksiyon için ayrılır.

Ana Orman Fonksiyonu	Genel Orman Fonksiyonları	İşletme Amaçları	Kodu
I - EKONOMİK	I-Orman Ürünleri Üretimi (Ü)	Odun Üretimi	
		En Yüksek Miktarda Endüstriyel Odun Üretimi (Endüstriyel Ağaçlandırma)	1109 + Ağaç Türü Kodu
		Kaliteli ve Özellikli Odun Üretimi	1110 + Ağaç Türü Kodu
		En Yüksek Miktarda Yapacak Odun Üretimi	1111 + Ağaç Türü Kodu
		Yakacak Odun Üretimi	1112 + Ağaç Türü Kodu
		Diğer (Özel Ağaçlandırma vb.)	1113 + Ağaç Türü Kodu
		Odun Dışı Orman Üretimi	1114 + Ağaç Türü Kodu
		Odun Dışı Orman Ürünleri Üretimi	
		Basırlı Alanlar ve Bal Üretim Ormanları	1115 +Ağaç Türü Kodu
		Bitkisel Ürünler	1116 +Ağaç Türü Kodu
		Hayvansal Ürünler	1117 +Ağaç Türü Kodu
		Su ve Mineral Ürünler	1118 +Ağaç Türü Kodu
		Otlatma Alanları	1119 +Ağaç Türü Kodu

Ekonomik Fonksiyon (Odun Hammaddesi Üretimi) Görecek Ormanlarda Uygulanacak Silvikültürel İlkeler

- Yetiştirme ortamı şartları açısından herhangi bir olumsuzluğa sahip olmayan, tek ağaç türünden (göknar hariç) veya ışık ağaçlarından oluşan karışık ormanlar aynı yaşlı ve maktalı olarak planlanmalı ve işletilmelidir. Planlamada yaş sınıfları yöntemi kullanılmalıdır.
- Yetiştirme ortamı şartlarında bazı olumsuzluklar olan ya da gölge ve yarı gölge ağaç türlerinden oluşan bir karışıma sahip üretim ormanları doğaya yakın bir anlayışla planlanmalı ve işletilmelidir.

- Gençleştirme alışmaları 5-15 he alanlarda yapılmalıdır.
- Bakım müdahaleleri gençlik çağından itibaren aksatılmadan yürütülmeli, fiziksel açıdan stabil ormanlar kurulmalıdır.
- Doğal retim ormanlarında tür deđiřikliđine gidilmemelidir.
- Gençleştirme çalışmalarında toprak koruma tedbirleri alınmalıdır.
- Bölmeden ıkarma işlemleri belirlenen sürütme yollarından yapılmalıdır.

		Koruma Hedefleri	
1 - Doğayı Koruma (Dk)		Doğayı Koruma	2100 + Ağaç Türü Kodu
		Gen Koruma Ormanı	2110 + Ağaç Türü Kodu
		Milli Parklar	2111 + Ağaç Türü Kodu
		Muhafaza Ormanı	2112 + Ağaç Türü Kodu
		Tabiat Parkı	2113 + Ağaç Türü Kodu
		Tabiatı Koruma Alanları	2114 + Ağaç Türü Kodu
		Yaban Hayatı Geliştirme Sahaları	2115 + Ağaç Türü Kodu
		Alpin Zonu	2116 + Ağaç Türü Kodu
		Doğal Yaşlı Ormanlar	2117 + Ağaç Türü Kodu
		Yetiştirme Yeri Çok Kötü Alanlar	2122 + Ağaç Türü Kodu
		Yüksek Koruma Değeri Taşryan Alanlar	2123 + Ağaç Türü Kodu
		Yüksek Dağ Orman Ekosistemi	2124 + Ağaç Türü Kodu
		Tohum Meşçereleri	2125 + Ağaç Türü Kodu
		Tohum Bahçeleri	2126 + Ağaç Türü Kodu
		Sosyal Baskılı Alanlar	2127 + Ağaç Türü Kodu
		Su Kenarı Koruma Alanları	2148 + Ağaç Türü Kodu
		Orman Ekosistemi İzleme Alanları	2153 + Ağaç Türü Kodu
		OGM Yaban Hayatı Koruma ve Yönetim Alanları	2154 + Ağaç Türü Kodu
		Biyolojik Çeşitlilik Koruma ve Geliştirme Alanları	2155 + Ağaç Türü Kodu
		Ziyaret Alanları	2156 + Ağaç Türü Kodu
2 - Erozyonu Önleme (Tk)		Çığ Önleme	2210 + Ağaç Türü Kodu
		Heyelan Önleme	2211 + Ağaç Türü Kodu
		Taş ve Kaya Yuvarlanmayı Önleme	2212 + Ağaç Türü Kodu
		Toprak Koruma	2213 + Ağaç Türü Kodu
		Sel Taşkın Önleme	2214 + Ağaç Türü Kodu
3- İklim Koruma (İk)		İklim Koruma	2310 + Ağaç Türü Kodu

2- EKOLOJİK FONKSİYONLAR

2.1. Doğayı Koruma

2.1. Doğayı Koruma

Doğal, bilimsel, estetik, biyolojik, ekolojik, jeolojik, tarihi, kültürel, ve ender bulunma özelliklerinden dolayı değerli olan orman alanları ile yetişme ortamı şartlarındaki olumsuzluklar sebebiyle yapısı bozulmuş orman alanları koruma altına alınır.

Bu alanların ayrılmasında gözetilen ölçüt ve göstergeler

- Kanuni statülü alanlar : Bu alanların tahsisi, Birleşmiş Milletler, uluslararası sözleşmeler, kanun, Bakanlar Kurulu kararı, Bakan oluru, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu vb. kurumlarca yapılmış alanlardır.
 - 2873 sayılı milli parklar kanununa göre
 - Milli parklar
 - Tabiat parkları
 - Tabiat anıtı
 - Tabiatı koruma alanı
 - Diğer Kurum ve Kuruluşların sorumluluğundaki alanlar

Bu alanların ayrılmasında gözetilen ölçüt ve göstergeler

➤ Kanuni statülü alanlar :

➤ 2873 sayılı milli parklar kanununa göre

➤ Diğer Kurum ve Kuruluşların sorumluluğundaki alanlar:

Yaban hayatı koruma sahaları, yaban hayatı geliştirme sahaları, av üretme istasyonu, muhafaza ormanları, gen koruma ormanları, tohum bahçeleri, tohum meşcereleri, çevre koruma alanları, özel amaçlı koruma alanları, özel çevre koruma bölgeleri, sit alanları (arkeolojik, kentsel arkeolojik, doğal, tarihî), biyolojik çeşitlilik koruma ve geliştirme alanları, biyosfer rezerv alanları, önemli bitki alanları, önemli kuş alanları, sıcak noktalar, dünya miras alanı, RAMSAR alanları, lagün, turba, GEKYA vb. alanlardır.

Bu alanların ayrılmasında gözetilen ölçüt ve göstergeler

➤ Kanuni olarak belirlenmemiş alanlar:

Bu alanlar,

- Nadir bulunmaları,
- Güzellikleri,
- Rekreasyon açısından özel değer taşımaları

gibi sebeplerle korumaya değer görülmektedir. Bu alanların koruma altına alınmasında taşıdıkları tarihî, doğal veya ekolojik değerlerin yanında, araştırma ve eğitim amaçlı özellikleri de göz önünde bulundurulmaktadır.

2- EKOLOJİK FONKSİYONLAR

2.1. Doğayı Koruma

2.1.1. Doğayı Koruma

Yetiştirme ortamı şartlarının olumsuzluğu sebebiyle orman ürünleri üretimine uygun olmayan orman alanlarını koruma altına almak gerekmektedir.

Tablo: 1 Doğayı Koruma Hedefi Ölçüt ve Göstergeleri

ÖLÇÜT	GÖSTERGE	KORUMA HEDEFİ
Arazi Eğimi	>%80	Tüm türler için doğayı koruma
Toprağın Mutlak Derinliği	<25 cm	Tüm türler için doğayı koruma
Toprağın Fizyolojik Derinliği	<50 cm	Tüm türler için doğayı koruma
Toprak Taşlılığı	>%50	Kn, Çk, Çs, M, L için doğayı koruma
	>%80	Çz ve S için doğayı koruma
	>%60	Diğer türler için doğayı koruma
Üst Orman Zonu	Ormanın görünen üst sınırından aşağıya doğru (100–150 m) mesafe içindeki orman alanları	Tüm türler için doğayı koruma

2- EKOLOJİK FONKSİYONLAR

2.1. Doğayı Koruma

2.1.1. Doğayı Koruma

- ✓ Alpin zonu,
- ✓ Doğal yaşlı ormanlar
 - ✓ Aynı yaşlı ormanlarda teknik idare süresini doldurmuş ve doğal idare süresine dayanmış alanlar
 - ✓ Değişik yaşlı ormanlarda çapı 80 cm.yi aşmış bireylerden oluşan meşcereler
 - ✓ Asli ağaç türlerimizin oluşturduğu doğal yaşlı orman alanlarını % 5'i
- ✓ Yüksek koruma değeri taşıyan alanlar
- ✓ Ekolojik etkilenme bölgesi
- ✓ Yüksek dağ ormanları: Orman üst zonundan (1800 m. Üzeri) alpin zona (2400 m. ve üzeri) kadar olan ormanlık alanlar
- ✓ Kumul ekosistemleri
- ✓ Sulak alanlar
- ✓ Su kenarı koruma ormanları (25-50 m ile 50-100 m.)
- ✓ Orman ekosistemini izleme alanları (en az 15-20 ha, İşletme müdürlüğü düzeyinde)
- ✓ Ziyaret alanları

2- EKOLOJİK FONKSİYONLAR

2.1. Doğayı Koruma

2.1.5. Biyolojik Çeşitlilik Koruma ve Geliştirme

ÖLÇÜT	GÖSTERGE	MÜDAHALELER
Bitkisel türler	Ender, nesli tükenmekte olması, ÖBA, IUCN (5,4), Bern	<ul style="list-style-type: none"> •Traşlama yok, doğal genç. •İlimli silvikültür
Yaban Hayvanları	Ender, nesli tükenmekte olması, ÖKA, IUCN, Bern	<ul style="list-style-type: none"> •Işık ağaçlarından: uzun idare süreleri, küçük alanlarda kısmi müdahale (izne bağlı!)
Ekosistem	Sıcak noktalar, göç yolları, ÖKA, ÖBA, kritik hassas ekosistemler	<ul style="list-style-type: none"> •Gölge ağaçlarında; Devamlı orman, uzun idare süreleri
Genetik çeşitlilik	Enklav, müdahale görmemiş alanlar, uluslar arası önem, IUCN	<ul style="list-style-type: none"> •Doğal ağaç türleriyle ağaçlandırma
Yasalar	IUCN kategorileri Yasal-Doğal koruma	

ÖBA : Önemli Bitki Alanı

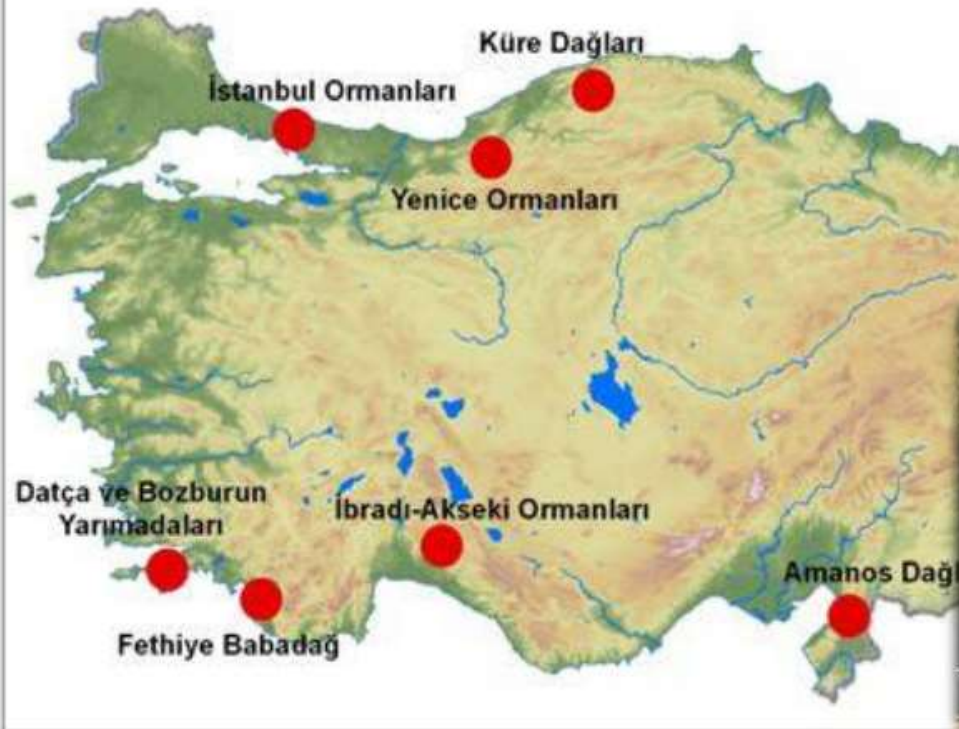
ÖKA : Önemli Kuş Alanı

IUCN : Nesli Tükenme Tehlikesi Altında Olan Türlerin Kırmızı Listesi

Türkiye'de 9 Sıcak Nokta

WWF, 1999 yılında, Avrupa'nın biyolojik çeşitlilik bakımından en değerli ve acil olarak korunması gereken 100 ormanını belirleyerek bunları "Avrupa Ormanları'nın Sıcak Noktaları" olarak tanımladı. Bu "sıcak noktalar" arasında

Türkiye'den de 9 alan yer alıyor.

Multipurpose trees and non-wood forest products, a challenge and opportunity

WWF Türkiye Etkinlikleri
www.wwf-turkiye.org.tr

HCVF1	Biyoçeşitlilik değerlerinin küresel, bölgesel veya ulusal belirgin (temel - önemli) konsantrasyonları (Globally, regionally or nationally significant concentrations of biodiversity values)
HCVF1.1	Korunan alanlar (Protected areas): Doğayı koruma 2100, Gen koruma ormanı 2110, Milli parklar 2111, Muhafaza ormanı 2112, Tabiat parkı 2113, Tabiat koruma alanları 2114, Yüksek koruma değeri taşıyan alanlar 2123, Tohum meşcereleri 2125, Tohum bahçeleri 2126, Doğal sit alanları 2132, Ramsar alanları 2139, Sıcak noktalar 2146, Sulak alan koruma 2147, GEKYA 2150, Tabiat anıtları 2151, Orman ekosistemi izleme alanları 2153
HCVF1.2	Tehdit altında ve tehlikede olan türler (Threatened and endangered species): Doğal yaşlı ormanlar 2117, Özel çevre koruma bölgeleri 2138
HCVF1.3	Endemik türler (Endemic species): Biyosfer rezerv alanları 2130, Önemli bitki alanları 2144, Biyolojik çeşitlilik koruma ve geliştirme alanları 2155
HCVF1.4	Kritik geçici kullanım (Critical temporal use): Alpin zon 2116, Ekolojik etkilenme bölgesi 2118, Yüksek dağ orman ekosistemi 2124, Sosyal baskılı alanlar 2127
HCVF2	Küresel, bölgesel veya ulusal belirgin geniş kırsal peyzaj seviyesindeki ormanlar (Globally, regionally or nationally significant large landscape level forests)
HCVF3	Nadir, tehdit altında ve tehlikedeki ekosistemleri içeren orman alanları (Forest areas that are in or contain rare, threatened or endangered ecosystems) YHGA 2115, Su Kenarı Koruma Alanları 2148, OGM YHKYA 2154
HCVF4	Kritik durumlardaki doğanın temel hizmetlerini sağlayan orman alanları (Forest areas that provide basic services of nature in critical situations)
HCVF4.1	Su kaptajları için kritik ormanlar (Forests critical to water catchments): İçme suyu koruma 3110, Kullanma suyu koruma 3111, Su kaynaklarını koruma 3112
HCVF4.2	Erozyon kontrolü için kritik ormanlar (Forests critical to erosion control): Çığ önleme 2210, Heyalan önleme 2211, Taş ve kaya yuvarlanmayı önleme 2212, Toprak koruma 2213, Sel taşkın önleme 2214
HCVF4.3	Tahrip edici yangınlara bariyer sağlayan ormanlar (Forests providing barriers to destructive fire):
HCVF5	Yerel halkın temel ihtiyaçlarını karşılayan orman alanları (Forest areas fundamental to meeting basic needs of local communities) İklim koruma 2310, Gürültü önleme 3210, Hava kirliliğini önleme 3211, Şehir ormanları 3212, Sağlık tesislerini koruma 3213, Estetik amaçlı perdeleme ve koruma 3310, Estetik görünüm (Görsel kalite: silüet, mozaik ve panoramik etki) 3311, Doğa spor alanları (yürüyüş, kaya tırmanış, kuş gözlem alanları) 3410, Rekreasyon (Piknik, mesire, festival, yayla, vb.) 3413, Avlak alanları 3415, Turizm amaçlı ormanlar 3416
HCVF6	Yerel halkın geleneksel kültürel kimlikleri için kritik olan orman alanları (Forest areas critical to local communities' traditional cultural identity) Arkeolojik, Kentsel arkeolojik, Kentsel ve tarihi sitler 2129, Ziyaret alanları 2156, Eğitim ve araştırma amaçlı ormanlar 3610, Arboretum, Botanik bahçesi 3611

YÜKSEK KORUMA DEĞERLİ ORMAN ALANLARININ TANIMI

2- EKOLOJİK FONKSİYONLAR

2.2. Erozyonu Önleme

Erozyonu önleme işlevi gören orman, kendi yetişme ortamı ile etrafındaki koruma bölgesinde bulunan alanları su ve rüzgar erozyonundan, toprak kaymalarından, taş ve kaya yuvarlanmalarından, çığ düşmelerinden koruyan, humusun ve toprağın çeşitli etkilerle taşınıp kaybolmasını önleyen ormanlardır.

Kısaca; eğimi ne olursa olsun söz konusu arazide en az 1 hektarlık bir alanda oluk (çizgi) ve oyuntu erozyonunun bulunduğu ormanlardır

Eğimin %15'den yukarı olduğu yerler % 62,5'dir.

Toprakların %67'si sığ ve çok sığdır.

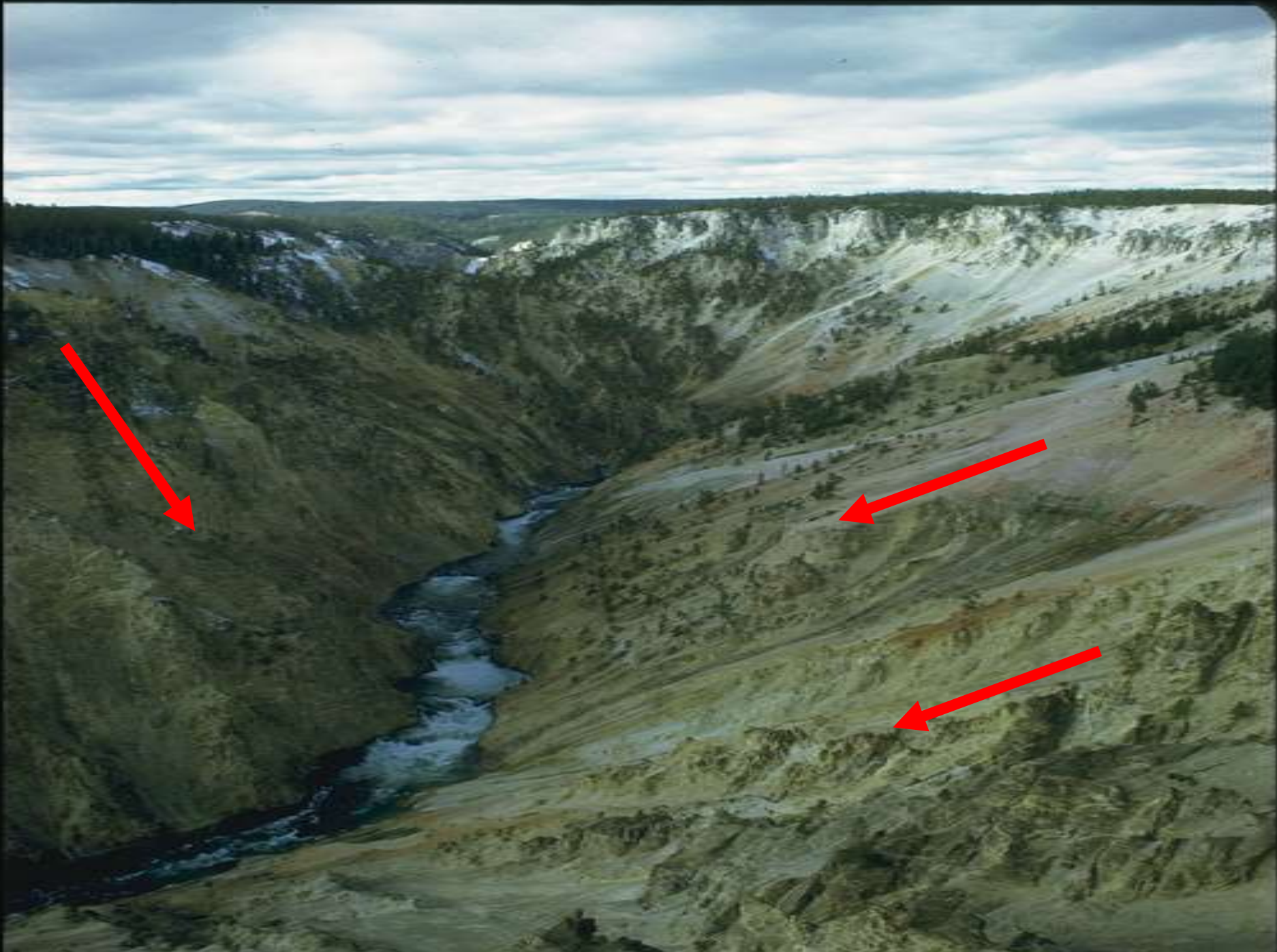
Erozyonu önleme fonksiyonlu alanların ayırım ölçüt ve göstergeleri:

- ★ Çizgi (oluk) ve oyuntu erozyonunun bulunduğu alanlar (en az 1 ha.da)
- ★ Eğimi % 60-79 arasında olan alanlar
- ★ Heyelan olan alanlar
- ★ Oyuntu erozyonu olan araziler üstündeki ormanlar
- ★ Sahil ve iç kumulların etrafındaki ormanlar
- ★ Yüksek meyilli, taş ve kaya yuvarlanmalarının olduğu, yol ve yerleşim yerlerinin üstündeki yamaçlar.
- ★ İskan ve tarım alanlarını tehdit edecek, taşkın ve sel felaketine yol açabilecek akarsu havzalarındaki ormanlar.
- ★ Çığ tehlikesinin bulunduğu yerlerdeki ormanlar.

Ölçüt	Gösterge	Müdahaleler
Eğim (S)	< % 12 : Yok % 13- 20 : Az % 21- 58 : Orta > %59 Şiddetli	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Genelde uzun idare süreleri kullanılacak ❖ Traşlama yok, küçük alanlarda müdahale veya devamlı orman uygulaması
Yamaç Uzunluğu	< 80 : Az 81-210 : Orta =>211 : Şiddetli	
Toprak Tekstürü	Kil : Az Balçık : Orta Kum : Şiddetli	
Görsel	Tabaka, Olu, Oyuntu	

Not: Sığ topraklarda (<30 m.) erozyon risk sınıfı bir üst gruba dahil edilir

Toprak Koruma Fonksiyonu Görecek Ormanlarda Uygulanacak Silvikültürel İlkeler

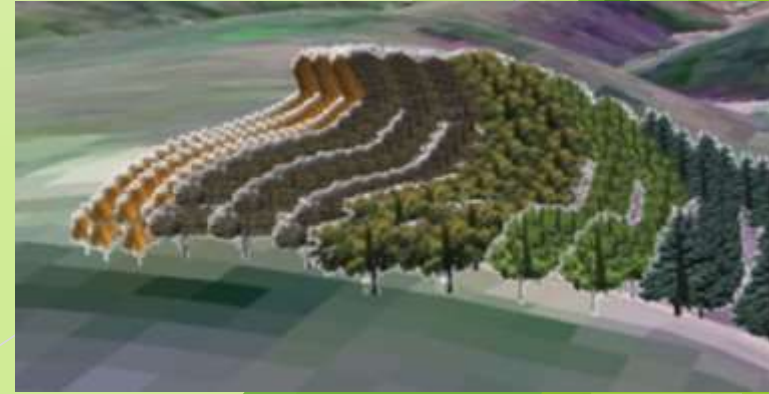
- ✓ Ormanlar seçme ya da doğaya yakın anlayışla işletilmelidir.
- ✓ Ağaç türü nedeniyle, yaş sınıfları metoduyla işletilmek durumunda kalınan ormanlarda küçük maktalı işletme şekli uygulanmalıdır.
- ✓ Gençleştirme çalışmaları küçük alanlarda 1-5 ha olmalı,
- ✓ Tıraşlama kesinlikle yapılmamalıdır.
- ✓ Bakım müdahaleleri mutedil olmalıdır. Mümkünse bakım patikası açılmamalıdır.
- ✓ Fidan ve gençliklere zararı olmayan her türlü vejetasyon ve süceyrat korunmalıdır.
- ✓ Meşcere perdesi korunmalı ve geliştirilmelidir.

2- EKOLOJİK FONKSİYONLAR

2.3. İklim Koruma

İklim koruma ormanı yerleşim yerlerini, dinlenme tesislerini ve tarım alanlarını rüzgârın zararlı etkisinden, hava değişimlerinden koruyan ve ekstrem sıcaklıkları ılımanlaştırarak bulunduğu yerin iklimini düzenleyen ormanlardır.

2- EKOLOJİK FONKSİYONLAR

2.3. İklim Koruma

Plan ünitelerinde bu fonksiyonun öne çıktığı alanların varlığını tespit için ana ölçüt, aynı yönde esen sürekli ve şiddetli rüzgârların bulunmasıdır. Bu amaçla gereken bilgiler meteorolojik kayıtlardan çıkartılır veya ağaçlardaki bayraklaşma oluşumundan anlaşılabilir. Böyle alanların bulunduğu yerde rüzgârların geliş yönü ile korunacak alan arasında 30–40 m'lik bir şerit hâkim rüzgâr yönüne dik gelecek biçimde seçilerek bu amaç için ayrılır.

3- SOSYOKÜLTÜREL

3- SOSYOKÜLTÜREL	1- Hidrolojik (Sk)	İçme Suyu Koruma	3110 + Ağaç Türü Kodu
		Kullanma Suyu Koruma	3111 + Ağaç Türü Kodu
		Su Kaynaklarını Koruma	3112 + Ağaç Türü Kodu
	2- Toplum Sağlığı (Ts)	Gürültü Önleme	3210 + Ağaç Türü Kodu
		Hava Kirliliğini Önleme	3211 + Ağaç Türü Kodu
		Şehir Ormanları	3212 + Ağaç Türü Kodu
		Sağlık Tesislerini Koruma	3213 + Ağaç Türü Kodu
	3- Estetik (Es)	Estetik Amaçlı Perdeleme ve Koruma	3310 + Ağaç Türü Kodu
		Estetik Görünüm (Görsel Kalite: Silüet, Mozaik ve Panoramik Etki)	3311 + Ağaç Türü Kodu
	4 - Ekoturizm ve Rekreasyon (R)	Doğa Spor Alanları (Yürüyüş, Kaya tırmanış, Kuş gözlem alanları)	3410 + Ağaç Türü Kodu
		Rekreasyon (Piknik, Mesire, Festival, Yayla, vs.)	3413 + Ağaç Türü Kodu
		Avlak Alanları	3415 + Ağaç Türü Kodu
		Turizm Amaçlı Ormanlar	3416 + Ağaç Türü Kodu
	5 - Ulusal Savunma (Us)	Askeri Tesis ve Tatbikat Alanları	3510 + Ağaç Türü Kodu
		Ulusal Sınır ve Stratejik Alanlar	3511 + Ağaç Türü Kodu
	6 - Bilimsel (Ba)	Eğitim ve Araştırma Amaçlı Ormanlar	3610 + Ağaç Türü Kodu
		Arboretum, Botanik Bahçesi	3611 + Ağaç Türü Kodu

3- SOSYO-KÜLTÜREL FONKSİYONLAR

3.1. Hidrolojik

Hidrolojik fonksiyon gören orman; taban suyunun, akarsu, tatlı su gölü, gölet ve barajlardaki suların temiz tutulmasını, su kaynaklarının sürekli ve düzenli olmasını sağlayan ormandır

3- SOSYO-KÜLTÜREL FONKSİYONLAR

3.1. Hidrolojik

Hidrolojik fonksiyonlu alanların ayrılması ölçüt ve göstergeleri:

- ❖ İçme suyu sağlanan ve gelecekte sağlanması planlanan alanlar,
- ❖ İlgili kurum, kuruluş veya uzmanlarca belirlenmiş, teklif edilmiş içme suyu toplama havzaları,
- ❖ taban suyu biriktirme (saklama) alanları olarak belirlenen alanlar,
- ❖ Baraj, göl ve göletlerin su toplama havzaları içindeki eğimi %60'ın altındaki ormanlık alanlar,
- ❖ Birikinti göllerine akan dere ve ırmakların yamaçlarındaki ormanlar,
- ❖ Ilica, kaplıca etrafındaki ormanlar,

3- SOSYO-KÜLTÜREL FONKSİYONLAR

3.1. Hidrolojik

3.3.1.0. İçme Suyu Koruma

Amaç: Yağışın toprak erozyonuna neden olmadan topraklarda depo edilmesi ve akarsulara geçerek barajlara/su toplama alanlarına ulaşmasıdır.

Ormanların yağışlardan yararlanmayı artırma,

- su ekonomisini düzenleme ve sürekliliğini sağlama,
- su taşkınlarını önleme,
- dere, nehir, bent, baraj, su kanalı ve benzeri tesislerin dolmasını önleme gibi etkileriyle,
- yine ormanların su miktar ve kalitesini yükseltme,
- her çeşit olumsuz etkilere karşı su kaynak ve tesisini koruma

Not: Ormanlık havzalar içme suyu, sulama suyu ve endüstriyel suyun %75ini oluşturur

forest products, a challenge and opportunity www

3- SOSYO-KÜLTÜREL FONKSİYONLAR

3.2. Toplum Sağlığı

Toplum sağlığı fonksiyonu gören orman gürültünün, zehirli gaz ve atıkların, tozun ve ışınların zararlı etkisini, endüstri ile diğer faaliyetlerden kaynaklanan çeşitli olumsuzluklarını ve çevre kirliliğinin etkilerini azaltır.

3- SOSYO-KÜLTÜREL FONKSİYONLAR

3.2. Toplum Sağlığı

Toplum sağlığı fonksiyonlu alanların ayrılması ölçüt ve göstergeleri:

Plan ünitelerinde bu fonksiyonun ayrılması için en önemli ölçüt, ana yollar, otoyollar ve demir yolları güzergâhlarına çok yakın kurulmuş yerleşim birimleri veya bu birimlerden ayrı olarak sağlık tesisleri, otel, motel ve diğer sosyal tesislerin varlığıdır.

Şeritlerin uzunluğu tesislere gelmeden 400-500 metreden itibaren başlayıp tesislerden sonra yine aynı mesafeye kadar uzatılmalı, genişlikleri en az 50-100 metre olmalıdır.

3- SOSYO-KÜLTÜREL FONKSİYONLAR

3.3. Estetik

Doğanın ve çevrenin görüntüsünü bozan, görüntüsüyle rahatsız edici olan maden, taş, mermer ocakları, tuğla, kiremit fabrikaları ve diğer fabrikalar vb. tesisleri gizler, şehirlerarası kara yolu, otoyol, demir yolu ve su yolu güzergâhlarında göze hoş gelen görüntüler oluşturur. Deniz ve göl kıyısındaki görsel etkinin ön plana çıktığı ormanlar da bu kapsamda değerlendirilebilir.

3- SOSYO-KÜLTÜREL FONKSİYONLAR

3.3. Estetik

Görsel etki ormanların ağaç türü, karışım ve dikey kuruluşları ile oluşturduğu değişik tabloların insan ruhunda bıraktığı etkilerdir. Ormanların bu etkisi, bulunduğu konuma göre dört kategoride değerlendirilir ki bunlar:

- Estetik perdeleme
- Silüet etki
- Mozaik etki
- Panoramik görüş noktaları

3- SOSYO-KÜLTÜREL FONKSİYONLAR

3.4. Ekoturizm ve Rekreasyon

- Doğa spor alanları
- Kaya tırmanış alanları
- Kuş gözlem alanları
- Ormaniçi mesire ve dinlenme yerleri
- Devlet ormanları içinde festival, şenlik ve panayır alanları
- Avlak alanları
- Turizm amaçlı ormanlar

3- SOSYO-KÜLTÜREL FONKSİYONLAR

3.5. Ulusal Savunma

Ulusal savunma fonksiyonu görecek olan ormanlar savaş ekonomisinin gerektirdiği orman ürünlerinin sağlanması yanında ulusal sınırları, stratejik öneme sahip askerî birlikleri, silahları, radar üslerini vb. tesisleri gizleyen, ayrıca savaş tarihi bakımından önemli olan yerleri ve kalıntıları koruyan ormanlardır.

Bu ormanlar askerî makamlar tarafından sınırları belli edilerek istenmesi durumunda ayrılır.

3- SOSYO-KÜLTÜREL FONKSİYONLAR

3.6. Bilimsel

Bilimsel fonksiyon gören ormanlar; orman ekosistemi içindeki bitkisel, hayvansal ve mineral kaynaklı elemanları, her çeşit canlı ve cansız varlıkları ön planda ormancılık bilimleri ve tekniği olmak üzere doğa tarihi, jeoloji, jeomorfoloji, mineraloji, botanik, zooloji, arkeoloji vb. bilimler yönünden gözlemek, incelemek, deney, araştırma ve teknik geziler yapmak amacıyla “doğa laboratuvarı” olarak kullanılan ormanlardır.

Bu ormanlar ilgili birimler tarafından sınırları belli edilerek istenmesi durumunda ayrılır.

- ✓ Ağaç parkı
- ✓ Botanik bahçesi
- ✓ Koleksiyon bahçeleri
- ✓ Eğitim ve Araştırma amaçlı alanlar

Deniz-Bataklık Koruma Zonu

Balık Kartalı Yuvası

Doğal Yaşlı Orman Alanı

Batak-Çayirlik

Tarihi Kalıntılar

Doruk Ormanı

Nem Alanı

Akarsu Kenarı Koruma Zonu

Ucurum Dibi Mesceresi

Kaynak Suyu Koruma Zonu

Kucuk Su Kaynakları -Gölcükler Kor. Zonu

Titrek Kavak Yetistiriciligi

İğneada: Fonksiyonlar, Ölçüt, Gösterge ve Aktiviteler

Fonksiyonlar	Ölçüt	Gösterge	Silvikültürel Müdahale
Ulusal savunma	Askeri öneme sahip stratejik yerler, yasal mevzuat, topografik yapı	Sinir boyu 500 m. serit	Müdahale yok (izne bağlı)
Longos (Su Basar) Ormanları	Uluslara arası önem düzeyi, yetiştirme ortamı koşulları, mescere kuruluşu,	Longos içindeki disbudak mescereleri	Müdahale yok (izne bağlı)
Estetik ve Rekreasyon	Potansiyel değerler, toplum talebi, sosyo-kültürel yapı, tesis imkânları, aktivite takvimi, uzaklık, ana-tali yol, yol genişliği, vejetasyon (karışım, yapraklı, ibrelili),	>5 ha <%20 eğim >2 ha kamp alanı Tali yol 60 (30+30) m. serit Ana yol 120 (60+60) m. serit İlçe merkezi etrafı 500 m. serit Köy merkezi etrafı 200 m. serit	Rekreasyon ve ekoturizm faaliyetleri Kus gözlem istasyonları Yol kenarı boyunca tıraslama kesim yok
Ekolojik Etkilenme (Geçiş) Bölgesi	Kritik ekosistemlere bitişik alanlar, ekosistemler arası bağlantı, önemli bitki türleri	Mescere kuruluşu Bitişik olma >500 m mesafe	İlimli silvikültür, otlama planı Tıraslama yok, İdare süresi uzatımı Ölü ve devrik ağaç bırakımı
Kumul-Sahil Kumul Ekosistemleri	Oluşum kaynağı (sahil ve kara kumulu),	Sahil kumul ekosistemi	Müdahale yok (izne bağlı)
Su kenarı ormanları	Dere, nehir, göl, mevsimlik durumu, debi, eğim, sıcaklık, dere tabanı	Derelerde 120 (60+60) m. serit Göl etrafı 500 m. serit	İlimli ya da doğaya uygun silvikültür Tıraslama yok, İdare süresi uzatımı Ölü ve devrik ağaç bırakımı, esik servet bırakımı
Gen koruma ormanı	Uluslara arası önem düzeyi, yasal mevzuat, süksezyon durumu, müdahale durumu, doğallık, yayılış alanı büyüklüğü, şekli	>100 ha Kızılağaç mesceresi Disbudak mesceresi	Müdahale yok (izne bağlı)
Odun üretimi	Yetiştirme ortamı özellikleri, erozyona duyarlılık, kapalılık, odun endüstrisi arzı, transport imkânları, teknik işgücü kapasitesi, işletmenin teknik ve idari alt yapısı	Ekolojik ve sosyal fonksiyonlu alanlar dışındaki; mese, karaçam ve gürgen aslı ağaç türleri koru ve baltalık mescereleri	Son hasılat, ara hasılat, sıklık ve gençlik bakımları Odun dışı orman ürünleri üretimi
Bilimsel Fonksiyon	Araştırma ve eğitim amaçlı	Planatasyonla getirilen orman alanı (Çk, Çz, Çm)	Araştırma amaçları doğrultusunda müdahale
Diğerleri (Enerji hattı)	Yasal mevzuat, toplum talebi, arazi koşulları	30 (15+15) m. serit (enerji hattı)	Tıraslama (enerji hattı boyu)

Camili: Fonksiyonlar, Ölçüt, Gösterge ve Aktiviteler

Fonksiyonlar	Ölçüt	Gösterge	Silvikültürel Müdahale
Odun Ürünleri Üretimi	<ul style="list-style-type: none"> Yetiştirme ortamı özellikleri, kapallılık, odun endüstrisi arzı, teknik işgücü kapasitesi, işletmenin teknik-idari yapısı 	<ul style="list-style-type: none"> Ekolojik ve sosyal fonksiyonların ağırlıkta olduğu alanlar dışındaki; Kn, L, Kz ve Ks aslı ağaç türlerinin oluşturdukları kuru meşcereleri 	<ul style="list-style-type: none"> Son hasılat, ara hasılat, sıklık ve gençlik bakımları, devamlı orman uygulamaları, Odun dışı orman ürünleri üretimi
Orman Ekosistemi İyileştirme	<ul style="list-style-type: none"> Bozuk meşcereler, Doğal yapısı bozulmuş orman alanları, Gençleştirme çalışmalarının başarısız olduğu alanlar 	<ul style="list-style-type: none"> Bozuk kayın meşcereleri ve Gençleştirme çalışmalarının başarısız olduğu alanlar 	<ul style="list-style-type: none"> Avlanma planlı ve kontrollü bir şekilde yapılmalı Bilimsel ve teknik inceleme turları ve halkın ODOÜ kullanımı için bir plan düzenlenmeli
Yüksek Dağ Orman Ekosistemi	<ul style="list-style-type: none"> Ağaç formu, Ağaç boyu, Ağaç çapı, Kapallılık, Erozyon durumu, Subalpin, 	<ul style="list-style-type: none"> Üst orman zonundaki (1700 m üzeri) bozuk kuru, Üst orman zonunda insan tahribiyle oluşmuş çalı ve çayır kuşağı, 2300 meye kadar ağaçlandırmaya konu olabilecek subalpin üst sınırı (Alpin alt sınırı) 	<ul style="list-style-type: none"> İlımlı silvikültürel müdahale, İyileştirme (rehabilitasyon), Doğa ve yaban hayatı gözlemi, Doğa yürüyüşleri (treking), kampçılık ve diğer ekoturizm faaliyetleri
Özellikli Alanlar	<ul style="list-style-type: none"> Odun dışı orman ürünü, Ekoturizme konu olabilecek bir değer olması (doğal, kültürel ve estetik kaynak değeri) 	<ul style="list-style-type: none"> Aricılık, Şelale, Nesli tehlike altındaki bitki ve yaban hayvanı türü, Geleneksel yaşam biçimi (yaylacılık, yayla evi, serender, yayla festivalleri vb.), 	<ul style="list-style-type: none"> Kuş gözlem evi ve kulesi, Tarihi Köprü, Gorgit Yaylası, Ziyaretçi merkezi
BÇ Koruma (Doğal Yaşlı Ormanlar)	<ul style="list-style-type: none"> Yaş, İdare süresi, Çap, Boy, orman parçası (Patch) büyüklüğü 	<ul style="list-style-type: none"> Yaş, Çap ve Boy bakımından doğal yaşlı orman değeri taşıyan Kayın meşcereleri 	<ul style="list-style-type: none"> Kısmi müdahale özellikle böcek zararı görmüş ağaçlara müdahale etmeli, Alanda belli oranda dikili kuru ve devrik (ölü) ağaç bırakılmalı
TKA	<ul style="list-style-type: none"> Yasal Statü 	<ul style="list-style-type: none"> Yasal Statü 	<ul style="list-style-type: none"> Yasal Statü
Ekolojik Etkilenme Bölgesi	<ul style="list-style-type: none"> Kritik ekosistemlere (Tabiatı Koruma Alanı, Biyolojik Çeşitlilik Açısından Önemli Alanlar) bitişik alanlar, ekosistemler arası bağlantı, 	<ul style="list-style-type: none"> Meşcere kuruluşu TKA, önemli habitatlar yahut özellikli alanlara bitişik olma 	<ul style="list-style-type: none"> İlımlı silvikültür, otlatma planı Tıraşlama yok, İdare süresi uzatılmalı Dikili kuru ve devrik (ölü) ağaç bırakılmalı, devamlı orman uygulamaları gerçekleştirilmeli
Ulusal Sınır ve Stratejik Alanlar	<ul style="list-style-type: none"> Askeri öneme sahip stratejik yerler, yasal mevzuat, topoğrafik yapı 	<ul style="list-style-type: none"> Sınır boyu 500 m (100+400). şerit 	<ul style="list-style-type: none"> Askeri izine bağlı müdahaleler
Su Kenarı Alanları	<ul style="list-style-type: none"> Akarsu (dere, nehir), göl, mevsimlik durumu, debi, eğim, sıcaklık, dere tabanı 	<ul style="list-style-type: none"> Ana derelerde 200 (100+100) m., şerit, Yan derelerde 100 (50+50) 	<ul style="list-style-type: none"> İlımlı ya da doğaya uygun silvikültür Tıraşlama yok, İdare süresi uzatılmalı
Yol, Toprak, Çığ Koruma	<ul style="list-style-type: none"> Orman yol, Asfalt yol, Stabilize yol, Patika, Eğim 	<ul style="list-style-type: none"> Ana yollarda 200 (100+100) m., şerit Yan yollarda 60 (30+30) 	<ul style="list-style-type: none"> İlımlı ya da doğaya uygun silvikültür Tıraşlama yok, İdare süresi uzatılmalı Meşcerelerde sıklık yüksek tutulmalı

Yalnızçam: Fonksiyonlar, Ölçüt, Gösterge ve Aktiviteler

Fonksiyonlar	Ölçüt	Gösterge	Silvikültürel Müdahale
Odun Ürünleri Üretimi	<ul style="list-style-type: none"> Yetiştirme ortamı özellikleri, kapalılık, odun endüstrisi arzı, teknik işgücü kapasitesi, işletmenin teknik-idari yapısı 	<ul style="list-style-type: none"> Ekolojik ve sosyal fonksiyonların ağırlıkta olduğu alanlar dışındaki; Sarıçam meşcereleri 	<ul style="list-style-type: none"> Son hâsılat, ara hâsılat, sıklık ve gençlik bakımları, Odun dışı orman ürünleri üretimi !
Orman Ekosistemi İyileştirme	<ul style="list-style-type: none"> Bozuk meşcereler, Doğal yapısı bozulmuş orman alanları, Gençleştirme çalışmalarının başarısız olduğu alanlar, orman parçalanmanın olduğu alanlar 	<ul style="list-style-type: none"> Bozuk Sarıçam meşcereleri , parçalanmış ve 3-5 ha dan küçük alanları birleştirmeye yönelik habitat bağlantıları için ağaçlandırılacak alanlar, gençleştirme çalışmalarının başarısız olduğu alanlar 	<ul style="list-style-type: none"> Toprak işleme ve ağaçlandırma Alanın etkin korunması (ör, tel örgü, köy koruyucuları vs)
Yüksek Dağ Orman Ekosistemi (Üst Zonu)	<ul style="list-style-type: none"> Yükselti, Ağaç formu, Ağaç boyu, Ağaç çapı, artım, Kapalılık, Subalpin, 	<ul style="list-style-type: none"> Üst orman zonundaki (2200 m üzeri) bozuk koru, Üst orman zonunda iantropojenik müdahale ile oluşmuş üst orman kuşağı, alpin zondan 10-80 m alt rakıma doğru olan tampon ya da tehlike zonu 	<ul style="list-style-type: none"> İlimli silvikültürel müdahale, İyileştirme (rehabilitasyon), Doğa ve yaban hayatı gözlemi, Doğa yürüyüşleri (treking), kampçılık ve diğer ekoturizm faaliyetleri
BÇ Koruma	<ul style="list-style-type: none"> ÖKA, ÖBA, hedef türlerin habitat alanları, Yaş, İdare süresi, Çap, Boy, orman parçası (Patch) büyüklüğü 	<ul style="list-style-type: none"> ÖBA, ÖKA, hedef türlerin olduğu alanlar 	<ul style="list-style-type: none"> Öncelikli koruma ve daha sonra kısmi müdahale yapılabilir...
Sosyal Baskılı Alanlar	<ul style="list-style-type: none"> Köy, mezra, yayla gibi yerleşim yerleri ile hayvan sürülerinin göy yolları, su içme alanları, ot alma (çayır) yerleri 	<ul style="list-style-type: none"> Köy ve mezra gibi büyük yerleşim yerlerinin 1 km etrafı diğer yerleşim yerlerinin 500m etrafı, alt orman kenarlarından ve OT (özellikle otlama alanları) alanlarından 70 m içe olan tampon alan 	<ul style="list-style-type: none"> Müdahale yok, ot alma alanlarına (çayır –me) bitişik alanlarda katılımcılık yaklaşımı ile gençleştirme
Rekreasyon-estetik ve özellikli alanlar	<ul style="list-style-type: none"> İlginç oluşumlar, dere (Alabalık ve Kura nehri) kenarlarındaki kanyonumsu yapılar, festival alanları Ekoturizme konu olabilecek bir değer olması (doğal, kültürel ve estetik kaynak değeri), Odun dışı orman ürünü, 	<ul style="list-style-type: none"> Kanyon oluşumları, peri bacaları oluşumları, kayak tesisleri, kamp alanları Geleneksel yaşam biçimi (yaylacılık, yayla evi, kışık, nezir, yayla festivalleri vb.), Arıcılık, Şelale, Nesli tehlike altındaki bitki ve yaban hayvanı türü, 	<ul style="list-style-type: none"> Müdahale yok, rekreatif etkinlikler var Kuş gözlem evi ve kulesi, Tarihi Köprü, Gorgit Yaylası, Ziyaretçi merkezi
Su Kenarı Alanları	<ul style="list-style-type: none"> Akarsu (dere, nehir), göl, mevsimlik durumu, debi, eğim, sıcaklık, dere tabanı 	<ul style="list-style-type: none"> Kura nehrinde 200 (100+100) m., zaman zaman 250mlik şerit, ana derelerde 140 (70+70) ve diğer derelerde 100 (50+50) m tampon 	<ul style="list-style-type: none"> İlimli ya da doğaya uygun silvikültür Tıraşlama yok; İdare süresi uzatılmalı

This project has received funding from the European Union's Seventh Programme for research, technological development and demonstration under grant agreement No 311919

Aralık 2014, Bursa, ©EZB